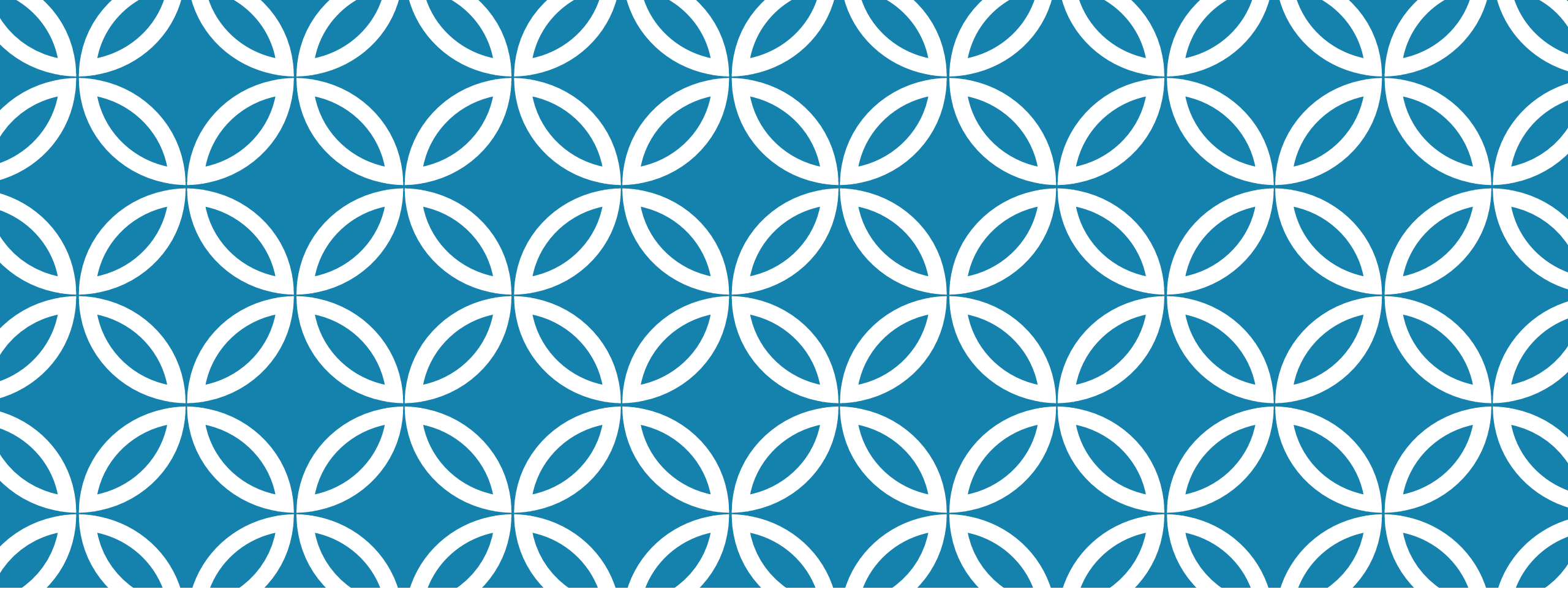

LAUSUNTO YHDENVERTAISUUDEN, TASA-ARVON JA
SYRJIMÄTTÖMYYDEN EDISTÄMISESTÄ SUOMALAISESSA
YHTEISKUNNASSA : JUUTALAISSYHTEISÖ JA
ANTISEMITISMI

Yaron Nadbornik

JUUTALAISEN ELÄMÄN TURVAAMINEN

Euroopan komission [tiedonannossa](#) (5.10.2021) Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle, ”EU:n strategia antisemitismiin torjumiseksi ja juutalaisen elämäntavan suojelemiseksi 2021-2030” jäsenvaltioita kannustetaan varmistamaan poliittisin ja oikeudellisin toimenpitein, että uskonnolliset ryhmät tai yhteisöt, juutalaiset mukaan lukien, voivat elää uskonnollisten ja kulttuuristen perinteidensä mukaisesti.

Ennakkoluulojen purkaminen ja sen täysimääräinen tunnustaminen, että **juutalaisuus on osa eurooppalaista yhteiskuntaa**, edellyttävät, että lisätään tietoisuutta ja tietämystä juutalaisten historiasta ja kulttuurista.

Juutalaiset ilmaisevat juutalaisuuttaan omilla kulttuurisilla, perinteisillä ja uskonnollisilla käytännöillään, joiden avulla he siirtävät historiaansa ja opetuksiaan seuraaville sukupolville.

Euroopan komission mukaan ***Juutalainen elämäntapa voi kukoistaa vain osallistavassa yhteiskunnassa, joka perustuu vahvoihin ja luottamuksellisiin suhteisiin muihin yhteisöihin, myös uusiin tulokkaisiin, erityisesti paikallistasolla. Juutalainen kulttuuriperintö on erottamaton osa eurooppalaista kulttuuria.***

Olemassaolon uhkana juutalaisyhteisölle ovat lakialoitteet olennaiseen uskonnon harjoittamiseen liittyen (esim. oikeus puhtaaseen ruokaan, eli oikeus teurastaa eläimiä oman uskonnon mukaan, sekä poikien ei-lääketieteellisesti motivoitu ympärileikkaus). Vrt lakialoitteet eduskunnassa viime hallituskaudella.

Ympärileikkauksen kieltäminen olisi ongelma 82 %:lle ja perinteisten teurastusmenetelmien kieltäminen 69 %:lle juutalaisista EU:ssa ([Euroopan unionin perusoikeusviraston toinen tutkimus, 2018](#))).

ANTISEMITISMI

Euroopan komissio julkisti lokakuussa 2021 ensimmäistä kertaa strategian, joka tähtää antisemitismin torjuntaan ja juutalaisuuden vaalimiseen Euroopassa. Strategian tausta-aineistosta käy ilmi, että yhdeksän kymmenestä eurooppalaisesta juutalaisesta kokee antisemitismin kasvaneen asuinmaassaan. Siitä aiheutuneen korostuneen turvattomuuden tunteen vuoksi juutalaisista 38 prosenttia on pohtinut muuttoa pois kotimaastaan. Lisäksi Euroopassa on 2010-luvulla koettu useita juutalaisyhteisöön kohdistettuja väkivaltaisia iskuja.

Suomi ei ole poikkeus näistä kehityskuluista **Vaikka vuonna 2019 toteutetun Eurobarometrin mukaan vain yksi neljästä suomalaisesta näkee antisemitismin olevan Suomessa ongelma, kokee Suomen pieni mutta elinvoimainen juutalaisyhteisö antisemitismiä jokapäiväisessä elämässään. Ääriliikkeet ovat marssineet kaupunkien kaduilla hakaristilippuja kantaen, Turun synagogaan tehtiin ilkivaltaisku tammikuussa 2019, lyhtypylväisiin on liimattu ”sionismia vastaan” -tarroja ym. Verkon keskustelualustoilla antisemitistinen loanheitto on puolestaan arkipäivää.**

Antisemitismin torjuminen on monimutkainen kokonaisuus. Myös vaikkapa EU:n digimarkkinasäädös ja sen implementointi on avainroolissa, jotta sosiaalisen median alustoja voidaan patistaa puuttumaan vihapuheeseen ja poistamaan sitä entistä hanakammin. Strategiassa toimia odotetaan myös EU:n jäsenmailta.

Suomella on olemassa strategia rasismien ja väkivaltaisten ääriliikkeiden torjumiseksi, mutta kyseisessä strategiassa antisemitismi mainitaan vain yhden kerran, vaikka EU on pyytänyt jäsenmaita kehittämään juuri antisemitismin ehkäisyyn keskittyviä toimenpiteitä. Jäsenmaat ovat sopineet laativansa kansalliset suunnitelmat antisemitismin torjumiseksi vuoden 2022 loppuun mennessä. Suomen delegaatio antoi Malmön kansainvälisessä holokaustin muistoa ja antisemitismin torjuntaa käsittelevässä foorumissa 13.10.2021 lupaukset toimenpiteistä antisemitismin torjumiseksi, mutta ymmärtääksemme näitä lupauksia ei ole toistaiseksi pantu toimeen.

ANTISEMITISMIN VASTAISEN TYÖN KOORDINAATTORI

Ehdotus: Suomen hallitus nimittää antisemitismin vastaisen työn koordinaattorin, jonka työnkuvaan kuuluisi nimenomaisesti toimia neuvonantajana roolissa Suomen hallitukselle, tiedonlähteenä ja koordinaattorin roolissa eri ministeriöille, sekä koulutuksen, kasvatuksen, tilastoinnin sekä tiedottamisen saralla.

Vastaavanlainen virka on olemassa jo EU:n tasolla, sekä eri Euroopan maissa kuten Hollannissa, Norjassa, Saksassa ja Iso-Britanniassa. Lisäksi Yhdysvalloilla sekä Latinalaisella Amerikalla on omat koordinaattorinsa.

Antisemitismin vastainen taistelu ei ole tärkeää ainoastaan juutalaisten suojelemiseksi. Historia osoittaa, että kun antisemitismi nostaa päätään, on koko yhteiskunta vaarassa. Jos ei yhteiskunta pysty suojelemaan vähäpätöisimpiä jäseniään, kuten demografisesti täysin mitätöntä vähemmistöä, ei muillakaan vähemmistöillä ja lopulta koko yhteiskunnalla ole turvallista.